TIESAS SPRIEDUMS (devītā palāta)

2024. gada 4. jūlijā*

Apelācija – Civildienests – Pagaidu darbinieki – Novērtējuma ziņojums – Pienākums norādīt pamatojumu – Rūpības pienākums – Atcelšanas prasība un prasība atlīdzināt kaitējumu

Lietā C-5/23 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2023. gada 5. janvārī iesniedzis

Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (*EUIPO*), ko sākotnēji pārstāvēja *G. Predonzani* un *K. Tóth* un vēlāk – *K. Tóth*, pārstāvji,

apelācijas sūdzības iesniedzējs,

otra lietas dalībniece –

KD, ko pārstāv *D.-A. Pappa*, *dikigoros*, *A. Pappas* un *S. Pappas*, *avocats*,

prasītāja pirmajā instancē,

TIESA (devītā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*], tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] (referents) un S. Rodins [*S. Rodin*],

ģenerāladvokāts: M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – angļu.

Spriedums

1 Ar apelācijas sūdzību Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (*EUIPO*) lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2022. gada 26. oktobra spriedumu KD/*EUIPO* (T-298/20, turpmāk tekstā – "pārsūdzētais spriedums", EU:T:2022:671), ar kuru tā ir atcēlusi KD novērtējuma ziņojumu par 2019. novērtējuma gadu (turpmāk tekstā – "strīdīgais novērtējums").

Atbilstošās tiesību normas

Eiropas Savienības Civildienesta noteikumi

2 Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu (turpmāk tekstā – "Civildienesta noteikumi") 43. pantā paredzēts:

"Par katra ierēdņa spējām, efektivitāti un rīcību dienestā reizi gadā sagatavo ziņojumu, kā to noteikusi katras iestādes iecēlējinstitūcija saskaņā ar 110. pantu. Minētajā ziņojumā norāda, vai ierēdņa darba izpildes līmenis ir vai nav apmierinošs. Katras iestādes iecēlējinstitūcija paredz noteikumus, kas piešķir apstrīdēšanas tiesības saistībā ar minēto ziņojuma procedūru, kuras jāizmanto pirms sūdzības iesniegšanas, kā minēts 90. panta 2. punktā.

Attiecībā uz AST 5 pakāpes ierēdņiem ziņojumā var arī ietvert atzinumu par to, vai, ņemot vērā darba izpildi, ierēdnis varētu veikt administratora funkcijas.

Ierēdni iepazīstina ar šo ziņojumu. Ierēdnis ir tiesīgs sniegt jebkādus komentārus, ko viņš uzskata par atbilstošiem."

3 Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punktā noteikts:

"Ikviena persona, uz kuru attiecas šie Civildienesta noteikumi, var iesniegt iecēlējinstitūcijai sūdzību par jebkuru [tai nelabvēlīgu] aktu gadījumos, kad minētā iestāde ir pieņēmusi lēmumu, vai tā nav veikusi kādu pasākumu, ko nosaka Civildienesta noteikumi. Sūdzība ir jāiesniedz triju mēnešu laikā. Sūdzības iesniegšanas termiņu skaita no:

– no akta publicēšanas dienas, ja tas ir vispārējs pasākums;

– no dienas, kurā par lēmumu ziņots attiecīgajai personai, taču nekādā gadījumā ne vēlāk kā no dienas, kurā tāda persona par attiecīgo lēmumu uzzina, ja pasākums attiecas uz noteiktu personu; tomēr, ja akts, kas attiecas uz noteiktu personu, ietver sūdzību arī pret kādu citu personu, tad termiņu attiecībā uz tādu citu personu skaita no dienas, kurā tā saņem paziņojumu par pasākumu, bet nekādā gadījumā ne vēlāk kā no publicēšanas dienas;

– no dienas, kurā beidzas atbildei paredzētais termiņš, ja sūdzība attiecas uz netiešu lēmumu par prasības noraidīšanu, kas paredzēts 1. punktā.

Iecēlējinstitūcija par savu argumentētu lēmumu konkrētajai personai ziņo četru mēnešu laikā no sūdzības iesniegšanas dienas. Ja minētajā termiņā atbilde uz sūdzību nav saņemta, tas uzskatāms par netiešu lēmumu par sūdzības noraidīšanu, par ko var iesniegt [prasību] saskaņā ar 91. pantu."

4 Civildienesta noteikumu 110. pants formulēts šādi:

“1. Katras iestādes iecēlējinstitūcija pēc apspriešanās ar Personāla komiteju un Civildienesta noteikumu komiteju pieņem vispārīgos noteikumus, ar kuriem īsteno šos Civildienesta noteikumus.

2. [Eiropas] Komisijas pieņemtos īstenošanas noteikumus, lai ieviestu šos Civildienesta noteikumus, tostarp 1. punktā minētos vispārīgos īstenošanas noteikumus, pēc analoģijas piemēro aģentūrām. Šajā nolūkā Komisija par jebkuru šādu īstenošanas noteikumu pieņemšanu nekavējoties informē aģentūras.

Šādi īstenošanas noteikumi aģentūrās stājas spēkā deviņus mēnešus pēc to stāšanās spēkā Komisijā vai deviņus mēnešus pēc datuma, kurā Komisija informēja aģentūras par attiecīgā īstenošanas noteikuma pieņemšanu, ņemot vērā vēlāko datumu. Neatkarīgi no iepriekšminētā, aģentūra var arī izlemt, ka šādiem īstenošanas noteikumiem jāstājas spēkā agrāk.

Izdarot atkāpi, pirms šā punkta otrajā daļā minētā deviņu mēnešu termiņa beigām un pēc apspriešanās ar tās Personāla komiteju aģentūra var iesniegt Komisijai tās piekrišanas saņemšanai īstenošanas noteikumus, kas atšķiras no Komisijas pieņemtajiem. Saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem aģentūra var lūgt Komisijas piekrišanu nepiemērot dažus no minētajiem īstenošanas noteikumiem. Pēdējā gadījumā tā vietā, lai pieņemtu vai noraidītu lūgumu, Komisija var pieprasīt, lai aģentūra Komisijas piekrišanas saņemšanai iesniedz īstenošanas noteikumus, kas atšķiras no Komisijas pieņemtajiem.

Šā punkta otrajā daļā minēto deviņu mēnešu termiņu aptur no dienas, kurā aģentūra ir lūgusi Komisijas piekrišanu, līdz dienai, kurā Komisija ir paudusi savu nostāju.

Aģentūra pēc apspriešanās ar savu Personāla komiteju var arī iesniegt Komisijai tās piekrišanas saņemšanai īstenošanas noteikumus, kas attiecas uz citām tēmām, nevis Komisijas pieņemtajiem īstenošanas noteikumiem.

Lai pieņemtu īstenošanas noteikumus, aģentūras pārstāv valde vai līdzvērtīga struktūra, kas minēta Savienības aktā, ar kuru šīs aģentūras ir izveidotas.

3. Lai pieņemtu noteikumus, iestādēm savstarpēji vienojoties, aģentūras neuzskata par iestādēm. Tomēr Komisija apspriežas ar aģentūrām pirms minēto noteikumu pieņemšanas.

4. Noteikumus, ar kuriem ievieš šos Civildienesta noteikumus, tostarp 1. punktā minētos vispārīgos īstenošanas noteikumus, kā arī noteikumus, kas pieņemti pēc iestāžu iecēlējinstitūciju savstarpējas vienošanās, dara zināmus darbiniekiem.

5. Iestāžu un aģentūru administrācijas savā starpā regulāri konsultējas par šo Civildienesta noteikumu piemērošanu. Aģentūras kopīgi ir pārstāvētas minētajās apspriedēs saskaņā ar noteikumiem, kas tām jānosaka, savstarpēji vienojoties.

6. Eiropas Savienības Tiesa pārvalda reģistru ar noteikumiem, ko šo Civildienesta noteikumu ieviešanai pieņēmusi katras iestādes iecēlējinstitūcija, un noteikumiem, kurus pieņēmušas aģentūras, ciktāl tie atkāpjas no Komisijas pieņemtajiem noteikumiem saskaņā ar 2. punktā paredzēto procedūru, tostarp visiem tās grozījumiem. Iestādēm un aģentūrām ir tieša piekļuve minētajam reģistram un visas tiesības grozīt savus noteikumus. Dalībvalstīm ir tieša piekļuve

minētajam reģistram. Turklāt reizi trijos gados Komisija sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par katras iestādes iecēlējinstitūcijas pieņemtajiem noteikumiem, ar kuriem ievieš šos Civildienesta noteikumus."

43. panta VĪN

5 Lai izpildītu Civildienesta noteikumu 43. pantu, *EUIPO* piemēro Komisijas lēmumu C(2013) 8985 (2013. gada 16. decembris) par Civildienesta noteikumu 43. panta vispārīgajiem īstenošanas noteikumiem un 44. panta pirmās daļas piemērošanas kārtību (turpmāk tekstā – "43. panta VĪN") 43. panta VĪN 7. pantā paredzēts:

"1. Darbinieka ziņojuma argumentēts atteikums [..] automātiski tiek nosūtīts novērtētājam apelācijas instancē. [..]

[..]

3. Divdesmit darba dienu laikā sākot no ziņojuma argumentēta atteikuma un pēc 2. punktā paredzētām pārrunām novērtētājs apelācijas instancē apstiprina vai groza ziņojumu, pamatojot savu lēmumu.

[..]

4. Pēc novērtētāja apelācijas instancē lēmuma ziņojums kļūst nepārsūdzams. [..]"

Tiesvedības priekšvēsture

6 Pārsūdzētā sprieduma 2.–14. punktā tiesvedības priekšvēsture izklāstīta šādi:

"2. 2015. gada 16. jūlijā [KD, prasītāja pirmajā instancē,] stājās darbā [*EUIPO*] kā pagaidu darbiniece uz piecu gadu laika posmu saskaņā ar Eiropas Savienības pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtības [..] 2. panta f) apakšpunktu. Viņa tika norīkota darbā *EUIPO* "Akadēmijas" departamentā.

3. 2016. gada 15. februārī prasītāja iecelta par grupas vadītāju.

4. Sākot no 2015. gada, prasītājai bija personiskas grūtības un veselības problēmas. Tam bija nepieciešams [konfidenciāli]. Prasītājai arī piešķirts [konfidenciāli].

5. 2019. gada vidū prasītājai paziņots pārraudzības ziņojums. Tajā tostarp norādīts, ka viņa ir sasniegusi savus mērķus līdz T2, izņemot mērķi ieviest talantu banku [...] (atlikta saistībā ar problēmām sakarā ar datu aizsardzību) un *IPDentical* (tekošie publiskie iepirkumi), ka viņa "labi jūtas grupas vadītājas lomā" un ka viņa "ir ļoti aktīva un orientēta uz rezultātiem [2019. gada pirmajā] semestrī".

6. 2019. gada jūlijā notika dialogs starp prasītāju un administrāciju.

7. 2020. gada 3. februārī pabeigts prasītājas novērtējuma ziņojums par 2019. gadu.

8. 2020. gada 11. martā prasītāja saņēma strīdīgo ziņojumu.

9. Strīdīgais ziņojums sākas ar sadaļām "Vispārīga informācija", "Informācija par darbinieku", "Novērtēšanas dialogs" un "Piezīmes par darba apstākļiem, tostarp tāldarbu (ja piemērojams)". Nākamajā sadaļā "Mērķu novērtējums" ir "ietverts sasniegto rezultātu novērtējums, tostarp veiktā darba kvalitāte un amata darbinieka iesaistīšanās, un [galvenie darbības rādītāji], kas noteikti laikposmam, uz kuru attiecas šis novērtējums". Šajā rubrikā ietverti grupas mērķi, katram no kuriem ir pievienots apraksts par prasītājas individuālo ieguldījumu, galvenajiem darbības rādītājiem, attiecīgo stratēģisko jomu un vērtējumu "Sasniegtais mērķis". Galvenie darbības rādītāji attiecībā uz mērķi "Definēto un apstiprināto darbību un projektu izveide [2020. gada stratēģiskais plāns] un [gada darba programma]" citastarp ietver talantu bankas izveidi pirmajā ceturksnī. Pēc tam seko "Vispārīgie apsvērumi par mērķiem", kuros norādīts, ka prasītāja ir "izpildījusi lielāko daļu noteikto mērķu", tomēr talantu bankas īstenošana ir aizkavējusies datu aizsardzības problēmu dēļ.

10. Nākamās sadaļas nosaukums ir "Uzvedība dienestā". Šajā rubrikā norādīts, ka prasītāja "pilnībā atbilst iecerētajam", "labi sadarbojas ar saviem kolēģiem tiešā, atklātā un godīgā veidā" un "ir spējīga sasniegt kompromisu, kad ir nepieciešams".

11. Nākamajā sadaļā ar nosaukumu "Kompetenču novērtējums" ietverts "darbinieka kompetenču novērtējums saistībā ar viņa funkciju grupas un pakāpes pieprasītajām prasmēm". Šī sadaļa attiecas uz deviņām kompetencēm. Attiecībā uz katru no tām strīdīgajā ziņojumā minēts prasītais līmenis, kas atbilst atzīmei, kuru *EUIPO* gaida no darbinieka, un faktiski saņemtā atzīme. *EUIPO* novērtējumu skalā ir vairāki līmeņi, tostarp "procesā" (1), "sasniegts" (2) un "advancēts" (3).

12. Prasītāja saņēma prasīto atzīmi 3 par sešām kompetencēm. Par citu kompetenci viņa saņēma atzīmi 3, kas ir augstāka par prasīto atzīmi 2. Savukārt par kompetencēm "Māka noteikt prioritātes un organizēt" un "Izturība" prasītāja saņēma atzīmi 2, lai gan bija prasīta 3. "Vispārīgi apsvērumi par prasmēm" paskaidro, ka tā "raksta ātri, skaidri un pareizi" un tai ir "nopietns zināšanu līmenis akadēmiskajā jomā un tajā ir ietverta šo zināšanu ietekme [*EUIPO*] līmenī". Tomēr šajos apsvērumos attiecībā uz viņas "māku noteikt prioritātes un [sevi] organizēt ir precizēts, [ka] dažos gadījumos viņai tika atgādināts ievērot termiņus un plānot".

13. Turpmāk minēto sadaļu nosaukums ir "Attīstības programmas novērtējums" un "Vispārēja novērtējuma atzīme". Apelācijas sūdzības iesniedzējai piešķirtais vērtējums ir "*CLR*" vai "atbilst ieņemamajam amatam nepieciešamajam līmenim", proti, otrais līmenis vispārējā reitinga skalā, kurā ir seši *EUIPO* līmeņi, un apmierinošs līmenis Civildienesta noteikumu 43. panta izpratnē [..]. Šai piezīmei seko šādi "priekšnieka vispārējie novērtējuma komentāri":

> "Papildus dialoga laikā jūlijā norādītajam un otrajā semestrī [prasītāja] sasniedza savus mērķus. [...] [Prasītāja] ir administratore un ir jāuztver kā paraugs attiecībā uz Akadēmijas personālu, pierādot atbilstošas spējas, paredzot uzdevumus, pastāvīgi cenšoties saglabāt un sniegt augstu pakalpojumu līmeni un cenšoties pastāvīgi uzlabot kvalitāti. Šajā kontekstā un dažos gadījumos tai bija jāatgādina ievērot termiņus un apliecināt proaktīvu darbību, ko tā spēj."

14. 2020. gada 1. aprīlī institūcija, kura ir pilnvarota noslēgt darba līgumus [..], paziņoja prasītājai savu lēmumu nepagarināt viņas līgumu [..]. Šajā lēmumā [minētā iestāde] precizēja, ka ir ņēmusi vērā strīdīgo ziņojumu."

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

7 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2020. gada 22. maijā, KD cēla prasību, pirmkārt, atcelt strīdīgo ziņojumu un, otrkārt, atlīdzināt viņai ar šo ziņojumu nodarīto morālo kaitējumu.

8 Prasības pamatojumam KD izvirzīja trīs pamatus. Šie pamati būtībā attiecās: pirmais – uz pienākuma norādīt pamatojumu un tiesību uz aizstāvību pārkāpumu, kā arī kļūdu faktos, otrais – uz acīmredzamām kļūdām vērtējumā un, trešais – uz rūpības pienākuma neizpildi.

9 Ar pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa atcēla strīdīgo ziņojumu pamatojuma trūkuma, kļūdas faktos un rūpības pienākuma neizpildes dēļ.

10 Pirmkārt, tā konstatēja, ka novērtētājs nav pamatojis atzīmi, kas KD bija piešķirta par kompetenci "Izturība".

11 Otrkārt, tā uzskatīja, ka novērtētājs nav pierādījis, ka KD patiešām atskaites periodā ir atgādināti noteiktie termiņi.

12 Treškārt, viņš uzskatīja, ka novērtētājs, neizpildīdams savu rūpības pienākumu, nav ņēmis vērā KD veselības problēmas, par kurām viņš zināja un kuras turpinājās atsauces laikposmā.

13 Savukārt Vispārējā tiesa uzskatīja, ka strīdīgā ziņojuma atcelšana pati par sevi ir atbilstoša un pietiekama apgalvotā kaitējuma atlīdzība, un noraidīja prasījumus par kaitējuma atlīdzību.

Lietas dalībnieku prasījumi apelācijas tiesvedībā

14 *EUIPO* prasījumi Tiesai ir šādi:

– atcelt pārsūdzēto spriedumu;

– noraidīt atcelšanas prasību kā nepieņemamu vai kā nepamatotu vai – pakārtoti – nodot lietu atpakaļ Vispārējai tiesai; un

– piespriest KD atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas radušies apelācijas tiesvedībā un tiesvedībā Vispārējā tiesā.

15 KD lūdz apelācijas sūdzību noraidīt un piespriest *EUIPO* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

16 Apelācijas sūdzības pamatojumam *EUIPO* izvirza četrus pamatus. Pirmais pamats ir balstīts uz tiesību kļūdu, interpretējot Civildienesta noteikumu 43. pantu kopsakarā ar Civildienesta noteikumu 110. pantu. Otrais pamats attiecas uz tiesību kļūdām attiecībā uz praktisko

norādījumu par novērtējumiem juridisko raksturu, pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu un no tā izrietošajām sekām. Trešais pamats attiecas uz faktu sagrozīšanu un kļūdainu pierādījumu vērtējumu. Ceturtais pamats attiecas uz tiesību kļūdu, interpretējot rūpības pienākumu, un uz Vispārējās tiesas pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi.

Par pirmo pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

17 Ar pirmo apelācijas sūdzības pamatu *EUIPO* apgalvo, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 23.–31. punktā ir pieļāvusi tiesību kļūdu, interpretējot Civildienesta noteikumu 43. pantu, kas lasīts kopsakarā ar Civildienesta noteikumu 110. pantu, un secinot, ka prasības par novērtējuma ziņojumu pieņemamība nav atkarīga no iekšējo tiesību aizsardzības līdzekļu izsmelšanas. Viņš norāda, ka ar 43. panta VĪN 7. pantu, kas viņam pēc analoģijas piemērojams saskaņā ar Civildienesta noteikumu 110. panta 2. punktu, ierēdnim vai darbiniekam, kurš vēlas apstrīdēt savu novērtējuma ziņojumu, ir noteikts pienākums iepriekš iesniegt iekšēju pārsūdzību.

18 KD uzskata, ka pirmais pamats esot jānoraida.

Tiesas vērtējums

19 Tiesa jau ir nospriedusi, ka, ņemot vērā Civildienesta noteikumu 43. pantā paredzētā novērtējuma ziņojuma raksturu, kurā brīvi izteikts novērtētāju viedoklis, nevis iecēlējinstitūcijas vērtējums, formālas sūdzības iesniegšana Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punkta izpratnē nav nepieciešamais priekšnosacījums prasības celšanai tiesā par šādu aktu. Tādējādi prasību var celt no brīža, kad novērtējuma ziņojumu var uzskatīt par galīgu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1980. gada 3. jūlijs, *Grassi*/Padome, 6/79 un 97/79, EU:C:1980:178, 15. punkts).

20 Tomēr *EUIPO* apgalvo, ka šī judikatūra neliedz iecēlējinstitūcijai ieviest iekšēju pārsūdzību, kas ierēdnim vai darbiniekam, kurš vēlas apstrīdēt savu vērtējumu, jāīsteno, pirms viņš var vērsties tiesā.

21 *EUIPO* uzskata, ka šādu kompetenci iecēlējinstitūcijai piešķir ar Civildienesta noteikumu 43. panta pirmo daļu, kuras pēdējā teikumā noteikts, ka "katras iestādes iecēlējinstitūcija paredz noteikumus, kas piešķir apstrīdēšanas tiesības saistībā ar minēto ziņojuma procedūru, kuras jāizmanto pirms sūdzības iesniegšanas, kā minēts 90. panta 2. punktā".

22 Šādai interpretācijai nevar piekrist. Proti, lai gan Civildienesta noteikumu 43. panta pirmās daļas pēdējā teikumā paredzēts, ka katras iestādes iecēlējinstitūcija paredz noteikumus, kas dod tiesības novērtējuma procedūras ietvaros iesniegt iekšēju pārsūdzību, tajā nekādā ziņā nav noteikts, ka šādas pārsūdzības iesniegšana būtu ierēdņa vai darbinieka pienākums.

23 Līdz ar to 43. panta VĪN 7. pants, ar kuru Komisija, īstenojot Civildienesta noteikumu 43. pantu, noteikusi nosacījumus, ar kādiem ierēdnis vai darbinieks var iesniegt iekšēju pārsūdzību par savu novērtējuma ziņojumu, nevar tikt interpretēts tādējādi, ka ar to ir ieviests priekšnosacījums prasības celšanai tiesā.

24 Turklāt Komisija būtu pārsniegusi tai ar Civildienesta noteikumu 110. panta 1. punktu piešķirtās pilnvaras pieņemt Civildienesta noteikumu vispārīgos īstenošanas noteikumus, ja, pieņemot 43. panta VĪN 7. pantu, tā būtu pievienojusi īpašus nosacījumus ierēdņu un darbinieku piekļuvei tiesai, kas paredzēta šo Civildienesta noteikumu 90. panta 2. punktā un 91. pantā.

25 Līdz ar to *EUIPO* nevar pamatoti apgalvot, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdu, nospriežot, ka KD bija tiesīga celt prasību tiesā par strīdīgo ziņojumu, iepriekš neizmantojot iekšējo tiesību aizsardzības līdzekli, kas paredzēts 43. panta VĪN 7. pantā.

26 Tādējādi pirmais apelācijas pamats ir noraidāms.

Par otro pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

27 Ar otro apelācijas sūdzības pamatu *EUIPO* apgalvo, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētajā spriedumā esot pieļāvusi tiesību kļūdas, uzskatot, ka KD novērtētājs nav izpildījis savu pienākumu norādīt pamatojumu, un nepaskaidrojot, kāpēc KD piešķirts zemāks vērtējums nekā kompetencei "Izturība" nepieciešamais vērtējums un ka šis pārkāpums pamatojot strīdīgā ziņojuma atcelšanu.

28 Pirmkārt, *EUIPO* kritizē pārsūdzētā sprieduma 67. punktā ietverto Vispārējās tiesas apgalvojumu, ka praktisko norādījumu par novērtējumiem A pielikuma 3.5.5. punktā esot paredzēta obligāta imperatīva norma, kas ir obligāta vērtētājiem. *EUIPO* uzskata, ka praktiskie norādījumi neesot nedz tiesību akts, nedz uzvedības normu kopums, bet tajā tikai tiekot sniegtas norādes un komentāri Civildienesta noteikumu 43. un 44. panta, kā arī 43. panta VĪN piemērošanai. No tā *EUIPO* secina, ka ieteikuma, kurš ietverts minēto praktisko norādījumu A pielikuma 3.5.5. punktā, sniegt paskaidrojumus, novērtējot kompetences zemākā līmenī par prasīto atzīmi, neievērošana nav strīdīgā novērtējuma pamatojuma trūkums, pretēji tam, ko Vispārējā tiesa ir nospriedusi pārsūdzētā sprieduma 79. un 80. punktā.

29 Otrkārt, *EUIPO* uzskata, ka praktisko norādījumu attiecībā uz novērtējumiem A pielikuma 3.5.5. punktā ietvertais ieteikums vērtētājiem pārsniedz no judikatūras izrietošās prasības par novērtējuma ziņojuma pamatojumu. Novērtējuma ziņojumā neesot jāsniedz izsmeļošs darbinieka snieguma izklāsts, bet tikai jāizklāsta noteicošie elementi.

30 Treškārt, tas, ka strīdīgajā ziņojumā nav paskaidrojumu atzīmei, kas iegūta par kompetenci "Izturība", neesot ietekmējis KD novērtējumu, kurš attaisnotu šī ziņojuma atcelšanu.

31 Komisija uzskata, ka otrais pamats esot jānoraida.

Tiesas vērtējums

32 Pirmām kārtām, *EUIPO* apgalvo, ka praktisko norādījumu attiecībā uz novērtējumiem A pielikuma 3.5.5. punktā ietvertajam ieteikumam, saskaņā ar kuru novērtētājs sniedz paskaidrojumus, ja viena vai vairākas kompetences novērtētas zem prasītā līmeņa, nav saistoša spēka – pretēji tam, ko Vispārējā tiesa ir nospriedusi pārsūdzētā sprieduma 67. punktā.

33 Tomēr Tiesa ir nospriedusi, ka tad, ja iestāde pieņem uzvedības normas, kas administrācijai ir indikatīvas, un ja tā ar to publicēšanu paziņo, ka turpmāk tās piemēros gadījumiem, uz kuriem tās attiecas, šī iestāde pati ierobežo savu rīcības brīvību un principā nevar atkāpties no šīm normām, citādi tā attiecīgā gadījumā varētu tikt sodīta par tādu vispārējo tiesību principu kā vienlīdzīgas attieksmes princips vai tiesiskās paļāvības aizsardzības princips pārkāpumu (šajā ziņā skat. spriedumus, 1983. gada 1. decembris, *Blomefield*/Komisija, 190/82, EU:C:1983:358, 20. punkts, kā arī 2016. gada 19. jūlijs, *Kotnik* u.c., C-526/14, EU:C:2016:570, 40. punkts).

34 Šajā gadījumā ir ne tikai publicēta norma, kas ietverta A pielikuma 3.5.5. punktā, bet tās izteiksme arī skaidri pārņemta strīdīgajā ziņojumā kā instrukcija novērtētājam šādā veidā: "Ja kompetences novērtētas līmenī, kas ir zemāks par nepieciešamo atzīmi, un šis līmenis ietekmē sniegumu, lūdzu, sniedziet paskaidrojumus sadaļā "Vispārīgi apsvērumi par kompetenci"".

35 Šajos apstākļos Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu, nospriežot, ka minētai normai ir imperatīva nozīme, lai gan iepriekš praktiskajos norādījumos attiecībā uz novērtējumiem precizēts, ka tai nav juridiskā spēka.

36 Otrām kārtām, *EUIPO* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā esot noteikusi novērtētājam smagāku pienākumu sniegt pamatojumu nekā tas prasīts judikatūrā. Tomēr, kā izklāstīts iepriekš, Vispārējā tiesa ir vienīgi konstatējusi, ka *EUIPO*, izdodot praktisko norādījumu par novērtējumiem A pielikuma 3.5.5. punktu, pats ir noteicis novērtētājiem papildu pienākumu pamatot savu ierēdņu un darbinieku novērtējuma ziņojumus, un atgādināja, ka saskaņā ar šī sprieduma 33. punktā minēto judikatūru vienlīdzīgas attieksmes un tiesiskās paļāvības ievērošana līdz ar to prasa, lai šis pienākums tiktu ievērots.

37 Trešām kārtām, *EUIPO* katrā ziņā norāda, ka tam pārmestais pamatojuma trūkums neesot ietekmējis KD vispārējo novērtējumu, tādējādi, ka Vispārējā tiesa esot kļūdaini nospriedusi, ka šāds pamatojuma trūkums pats par sevi varot būt pamatā novērtējuma ziņojuma atcelšanai.

38 Tomēr pienākums sniegt pamatojumu, kas minēts LESD 296. pantā un vēlreiz apstiprināts Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 41. panta 2. punkta c) apakšpunktā, ir būtisks Savienības tiesību princips, kura mērķis ir, no vienas puses, sniegt ieinteresētajai personai pietiekamas norādes, lai tā varētu novērtēt tai nelabvēlīgā akta pamatotību un iespēju celt prasību tiesā par tā likumības apstrīdēšanu, un, no otras puses, ļautu Savienības tiesai īstenot savu kontroli (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 24. novembris, *Thunus* u.c./EIB, C-91/21 P, EU:C:2022:928, 81. punkts).

39 Tādēļ saskaņā ar pastāvīgo judikatūru šāds LESD 296. pantā paredzēts pienākums norādīt pamatojumu ir būtiska formas prasība LESD 263. panta izpratnē (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 13. janvāris, *YG*/Komisija, C-361/20 P, EU:C:2022:17, 41. punkts), kura neievērošana izraisa tās skartā lēmuma atcelšanu.

40 Līdz ar to Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu, nospriežot, ka pamatojuma neesamība strīdīgajā ziņojumā pamato tā atcelšanu.

41 No iepriekš minētā izriet, ka apelācijas sūdzības otrais pamats ir jānoraida.

Par trešo pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

42 Ar trešo apelācijas sūdzības pamatu *EUIPO* uzskata, ka pārsūdzētā sprieduma 93. un 96.–103. punktā Vispārējā tiesa esot sagrozījusi faktus un nepareizi novērtējusi strīda pierādījumus.

43 Pirmām kārtām, Vispārējā tiesa esot apvērsusi pierādīšanas pienākumu, prasot *EUIPO* pierādīt, ka tas patiešām ir atgādinājis par to maksājumu termiņu ievērošanu, kas bija noteikti KD atsauces laikposmā. Turklāt administrācijai neesot pienākuma nosūtīt darbiniekam rakstveida atgādinājumus vai brīdinājumus par noteikto termiņu katru reizi, kad to ir nepieciešams ievērot.

44 Otrām kārtām, Vispārējā tiesa esot pieļāvusi savā argumentācijā acīmredzamu pretrunu saistībā ar jautājumu par šo termiņu ievērošanas atgādinājumu esamību. Proti, no vienas puses, pārsūdzētā sprieduma 100. punktā tā ir uzskatījusi, ka *EUIPO* neesot sniedzis nekādus pierādījumus par minēto atgādinājumu patiesumu. No otras puses, šī sprieduma 93. punktā tā noraidīja kā nepieņemamus *EUIPO* atbildes uz repliku D1–D5 pielikumā sniegtos pierādījumus, lai pierādītu šos pašu atgādinājumus.

45 Komisija apgalvo, ka trešais pamats neesot pamatots.

Tiesas vērtējums

46 Pirmām kārtām, iebildums par to, ka Vispārējā tiesa esot nepamatoti apvērsusi pierādīšanas pienākumu, nosakot *EUIPO* pienākumu pierādīt termiņu atgādinājumu, kurus priekšnieks esot adresējis KD atsauces laikposmā, patiesumu, nav pamatots.

47 Proti, kā Tiesa ir pastāvīgi lēmusi, Savienības tiesību normās nav noteikts pienākums pierādīt negatīvu faktu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1988. gada 24. marts, Komisija/Itālija, 104/86, EU:C:1988:171, 11. punkts).

48 Līdz ar to no KD nevarēja prasīt, lai tā pierāda to, ka viņai nav nosūtīts nekāds termiņa atgādinājums atsauces laikposmā.

49 Tādējādi Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatot, ka *EUIPO* bija jāsniedz vismaz sākotnēji pierādījumi par šo strīdīgajā ziņojumā minēto atgādinājumu patiesumu. Šis pierādīšanas pienākums liek *EUIPO* nevis nosūtīt ierēdņiem un darbiniekiem atgādinājumus vai brīdinājumus tikai rakstveidā, bet saglabāt pierādījumus par būtisku vai atkārtotu pienākumu neizpildi gadījumā, kad tas vēlētos uz to vēlāk atsaukties.

50 Otrām kārtām, *EUIPO* norāda uz pretrunu, ko Vispārējā tiesa esot pieļāvusi pārsūdzētajā spriedumā, apšaubot iepriekš minēto atgādinājumu patiesumu pēc tam, kad pārsūdzētā sprieduma 93. punktā tā kā nepieņemamus bija noraidījusi šo atgādinājumu pierādījumus, kurus tas bija iesniedzis minētajā tiesā atbildes raksta uz repliku pielikumos D1 līdz D5.

51 Tomēr – kā Vispārējā tiesa atgādināja pārsūdzētā sprieduma 88. punktā – tās Reglamenta 85. panta 1. punktā paredzēts, ka pierādījumus iesniedz pirmās procesuālo rakstu apmaiņas laikā, un 2. punktā precizēts, ka tie var būt replikā vai atbildē uz repliku tikai tad, ja to novēlotā iesniegšana ir pienācīgi pamatota.

52 Tā kā elementi, kurus *EUIPO* uzskata par tādiem, ar ko var pierādīt iepriekš minēto KD adresēto atgādinājumu patiesumu, bez pamatojuma iesniegti atbildes rakstā uz repliku, Vispārējā tiesa tos noraidīja kā nepieņemamus, piemērojot iepriekš atgādinātos tās Reglamenta noteikumus, kas nav kritizēti apelācijas sūdzībā.

53 Līdz ar to nav strīda par to, ka, ņemot vērā Vispārējā tiesa iesniegtos lietas materiālus, termiņu atgādinājumu, ko priekšnieks apgalvoti esot nosūtījis KD atsauces laikposmā, patiesums nav ticis pierādīts, un Vispārējā tiesa nav pieļāvusi nedz tiesību kļūdu, nedz arī sniegusi pretrunīgu pamatojumu.

54 Visbeidzot – pieņemot, ka iebildums, ka Vispārējā tiesa esot sagrozījusi faktus, kurus arī *EUIPO* izvirzīja trešajā pamatā, atšķiras no pirmajiem diviem šī pamata iebildumiem; šis iebildums, tā kā nav sniegti paskaidrojumi, kas ļautu novērtēt tā apjomu, jānoraida kā nepieņemams.

55 Trešais pamats tādējādi ir jānoraida.

Par ceturto pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

56 Ar ceturto apelācijas sūdzības pamatu, kas vērsts pret pārsūdzētā sprieduma 121.–129. punktu, *EUIPO* apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu rūpības pienākuma interpretācijā un neesot izpildījusi savu pienākumu norādīt pamatojumu.

57 Pirmām kārtām, Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, secinādama, ka *EUIPO*, pieņemot strīdīgo ziņojumu, esot bijis pienācīgi jāņem vērā KD veselības problēmas.

58 Proti, pirmkārt, ja novērtētājam nav iemesla uzskatīt, ka darbinieka prombūtne, kas pamatota ar viņa veselības problēmām, varēja būtiski ietekmēt viņa darbu, viņam nevar pārmest, ka viņš nav ne minējis, ne ņēmis vērā šīs problēmas savā ziņojumā.

59 Otrkārt, novērtējuma ziņojumos tiekot novērtētas darbinieka spējas, sniegums un uzvedība dienestā faktiski nostrādātajā laikposmā. Laikposms, kurā viņš atradās prombūtnē pamatotu iemeslu (piemēram, slimības, nelaimes gadījuma, bērna kopšanas atvaļinājuma vai ģimenes atvaļinājuma, grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma) dēļ, esot izslēgts no atsauces laikposma. Ja šī prombūtne ir tik ilga vai nozīmīga, ka tā ir ietekmējusi darbu, darbinieka gada mērķus varētu attiecīgi pielāgot vai attaisnot to neīstenošanu.

60 Treškārt, medicīniskos datus tieši saņemot un apstrādājot *EUIPO* medicīnas dienests, un tie netiekot nodoti vērtētājiem vai – vispārīgāk – administrācijai. Tāpēc personas dati par darbinieku veselību novērtējuma ziņojumos neesot minēti.

61 Otrām kārtām, *EUIPO* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā neesot paskaidrojusi ne to, kāpēc novērtētājs nav izpildījis savu rūpības pienākumu, ne to, ko šis pienākums viņam licis darīt.

62 Proti, pirmkārt, *EUIPO* nesaprot, kādu iemeslu dēļ novērtētājam strīdīgajā novērtējumā bija jāiekļauj piezīme KD par veselības problēmām, lai gan tas ir sniedzis šīs pēdējās minētās personas darba kopumā pozitīvu novērtējumu.

63 Otrkārt, *EUIPO* uzskata, ka pārsūdzētais spriedums neļaujot saprast, kā KD veselības problēmas būtu bijis jāatspoguļo strīdīgajā ziņojumā, lai gan novērtētājs nevarēja novērtēt šī darbinieka veselības stāvokli.

64 Visbeidzot *EUIPO* jautā, vai Vispārējās tiesas prasītā KD veselības problēmu ņemšana vērā nozīmē, ka jāuzlabo vai jāatjaunina tās novērtējums. Tam šķiet, ka būtu arī nepamatoti piešķirt priekšrocību darbiniekam, jo viņš bijis prombūtnē slimības dēļ, kā arī pārmest viņam šādu prombūtni.

65 Komisija apgalvo, ka ceturtais pamats nav pamatots.

Tiesas vērtējums

66 Jāatgādina, ka rūpības pienākums atspoguļo savstarpējo tiesību un pienākumu līdzsvaru, kas ar Civildienesta noteikumiem un pēc analoģijas ar Pārējo darbinieku nodarbināšanas kārtību ir izveidots attiecībās starp valsts iestādi un civildienesta darbiniekiem. Tāpat kā ar tiesībām uz labu pārvaldību, šis līdzsvars it īpaši nozīmē, ka gadījumā, ja tā lemj par ierēdņa situāciju, iestāde ņem vērā visus apstākļus, kas var ietekmēt tās lēmumu, un ka tādējādi tā ņem vērā ne tikai dienesta intereses, bet arī attiecīgā ierēdņa intereses (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 15. aprīlis, FV/Padome, C-875/19 P, EU:C:2021:283, 98. punkts).

67 Kā Vispārējā tiesa pamatoti nospriedusi pārsūdzētā sprieduma 125. punktā, rūpības pienākums it īpaši liek administrācijai, pieņemot ierēdņa vai darbinieka novērtējuma ziņojumu, pienācīgi ņemt vērā viņa veselības problēmas.

68 Šajā lietā Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 126. punktā norādīja, ka strīdīgais ziņojums neietver atsauci uz KD veselības problēmām, kas tomēr bijušas nozīmīgas, atsauces laikposmā, tādējādi tā secināja rūpības pienākuma pārkāpumu.

69 *EUIPO* kritizē šo secinājumu, norādot, ka, pirmām kārtām, ierēdņa vai darbinieka veselības problēmas jāņem vērā novērtējuma ziņojumā tikai tad, ja viņa veselības stāvoklis ir pamatā tik ilgai vai biežai prombūtnei, ka tas ir bijis šķērslis viņa pilnīgam novērtējumam konkrētajā novērtēšanas gadā.

70 Tomēr tik šaura koncepcija par ierēdņa vai darbinieka veselības stāvokļa ņemšanu vērā no novērtētāja puses nav atbalstāma, jo viņa veselības problēmas var arī ietekmēt darba veikšanu nostrādātajos laika posmos.

71 Otrām kārtām, *EUIPO* apgalvo, ka medicīniskās informācijas konfidencialitāte nepieļauj, ka tā tiek minēta novērtējuma ziņojumā.

72 Tomēr šīs informācijas konfidencialitāte neliedz tāda darbinieka priekšniekam, kas slimo ilgstoši un šī iemesla dēļ ir biežā prombūtnē, zināt par viņa veselības problēmām, pat nezinot to precīzo raksturu.

73 Šajā lietā netiek apstrīdēts, ka, no vienas puses, KD bija smagas veselības problēmas laikā no 2015. līdz 2018. gadam un tās vēl nebija beigušās atsauces laikposmā, kā to skaidri parāda prombūtne veselības apsvērumu dēļ šajā laika posmā, un ka, no otras puses, KD novērtētājam bija zināmas šīs problēmas.

74 Līdz ar to medicīnisko datu konfidencialitāte nevar pamatot to, ka strīdīgajā ziņojumā nekas nav teikts par KD veselības problēmām.

75 Trešām kārtām, *EUIPO* pārmet Vispārējai tiesai, ka tā nav izpildījusi savu pienākumu norādīt pamatojumu, jo tā neesot paskaidrojusi ne to, kāpēc novērtētājs nav izpildījis savu rūpības pienākumu, ne to, kā KD veselības problēmas būtu bijis jāatspoguļo strīdīgajā ziņojumā.

76 Tomēr, kā atgādināts šī sprieduma 68. punktā, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 126. punktā norāda, kas veido rūpības pienākuma pārkāpumu, kāds pieļauts strīdīgajā ziņojumā, proti, ka strīdīgajā ziņojumā nav atsauces uz KD veselības problēmām.

77 Turklāt Vispārējai tiesai nevar pārmest, ka tā nav paskaidrojusi, kā novērtētājam būtu bijis jāņem vērā šīs veselības problēmas, jo pārsūdzētajā spriedumā konstatētā rūpības pienākuma neizpilde izriet nevis no neatbilstošas ņemšanas vērā, bet gan no tā, ka strīdīgajā ziņojumā minētās veselības problēmas vispār nav minētas.

78 Līdz ar to iebildums par to, ka Vispārējā tiesa, to nepamatojot, esot konstatējusi, ka *EUIPO* nav izpildījis savu rūpības pienākumu, nav pamatots.

79 No visa iepriekš izklāstītā izriet, ka ceturtais apelācijas sūdzības pamats ir jānoraida.

80 Tā kā neviens no apelācijas sūdzības pamatiem netika apmierināts, tā jānoraida pilnībā.

Par tiesāšanās izdevumiem

81 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam, kas apelācijas tiesvedībā piemērojams saskaņā ar šī paša reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Tā kā KD ir lūgusi piespriest *EUIPO* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā spriedums tam ir nelabvēlīgs, tam ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (devītā palāta) nospriež:

1) Apelācijas sūdzību noraidīt.

2) Eiropas Savienības Intelektuālā īpašuma birojs (*EUIPO*) atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]